

กพร. เศรษฐกิจปรัทัศน์

DPIM ECONOMIC REVIEW

ฉบับที่ 11 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ประจำเดือนสิงหาคม 2569

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.)

Department of Primary Industries and Mines (DPIM)

หมายเลขโทรศัพท์ 0 2430 6835 ต่อ 4431

สารบัญ

1	สภาวะเศรษฐกิจมหภาค	3	สถานการณ์
อุตสาหกรรมเหมืองแร่
5	ข่าวเศรษฐกิจแร่และ
อุตสาหกรรมพื้นฐาน
ในประเทศ	8	ข่าวเศรษฐกิจแร่และ
อุตสาหกรรมพื้นฐาน
ต่างประเทศ
10	ราคาสินค้าแร่และ
อุตสาหกรรมพื้นฐาน
ที่น่าสนใจ	14	การค้าอุตสาหกรรม
พื้นฐานแร่และ
ผลิตภัณฑ์จากแร่
15	ข่าวสารการเหมืองแร่ :
5 อันดับประเทศผู้ผลิตไนโอเบียม
มากที่สุดในโลกในปี 2567	17	Geo Story :
รุ่งโรจน์และโรยราที่
เกาะชวา--บันดุง

ความคิดเห็นที่ปรากฏใน กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ เป็นความเห็นส่วนบุคคลของผู้เขียน
อาจจะมีได้สะท้อนถึงความเห็นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.)
ทั้งหมด หากต้องการทำสำเนา คัดลอก แจกจ่าย หรือเผยแพร่ต้องได้รับความยินยอมก่อน
ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่คิวอาร์โค้ด และขอขอบคุณภาพหน้าปกจาก
<https://shorturl.asia/ojzkt>

สถานะเศรษฐกิจมหภาค

คิตาลักษณ์ แก้วบุ๋ก

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

ธนาคารแห่งประเทศไทยรายงานว่าเศรษฐกิจไทยในเดือนมิถุนายน โดยรวมทรงตัวจากเดือนก่อน โดยอุปสงค์ในประเทศปรับตัวดีขึ้นบ้าง จากการบริโภคภาคเอกชนตามการใช้จ่ายในหมวดอุปโภคบริโภคที่เพิ่มขึ้นจากผลของมาตรการรัฐ และยอดขายรถยนต์ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งสะท้อนการปรับตัวของผู้บริโภคในช่วงที่ราคาน้ำมันขายปลีกอยู่ในระดับสูงและความนิยมที่เพิ่มขึ้น ด้านการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์สอดคล้องกับการส่งออกสินค้าที่เพิ่มขึ้นจากกลุ่มสินค้าเทคโนโลยีตามวัฏจักรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์โลกและการลงทุนด้านศูนย์ข้อมูล (data center)

อย่างไรก็ดี การผลิตภาคอุตสาหกรรมปรับลดลงตามการผลิตปิโตรเลียมจากการปิดซ่อมบำรุงโรงกลั่นบางส่วนและการผลิตยานยนต์กลุ่มที่ไม่ใช้รถยนต์ไฟฟ้าเป็นสำคัญ สำหรับภาคท่องเที่ยวชะลอลงจากทั้งรายรับและจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะกลุ่มตลาดระยะใกล้ตามอุปสงค์ที่ลดลงและการปรับลดเที่ยวบินของสายการบินจากต้นทุนพลังงานที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งส่งผลให้กิจกรรมในภาคบริการโดยเฉพาะสาขาโรงแรมและร้านอาหารปรับลดลงสำหรับการใช้จ่ายภาครัฐเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนขยายตัวจากทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนของรัฐบาลกลางแม้รายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจหดตัว

ภาคการใช้จ่ายในประเทศ

1.1

(%MOM)

การบริโภคภาคเอกชน

0.5

(%MOM)

การลงทุนภาคเอกชน

6.7

(%YOY)

รายจ่ายภาครัฐ

ภาคการผลิต

-1.8

(%YOY)

เกษตรกรรม

-3.1

(%YOY)

อุตสาหกรรม

-13.1

(%MOM)

จำนวนนักท่องเที่ยว

เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนตามหมวดพลังงานจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่สูงขึ้น ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเพิ่มขึ้นจากหมวดอาหารสำเร็จรูปเป็นสำคัญตามการส่งผ่านต้นทุนของผู้ประกอบการ ด้านดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลจากดุลการค้าตามมูลค่าการนำเข้าพลังงานเป็นสำคัญ

สำหรับตลาดแรงงานโดยรวมปรับตัวขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อน แต่ยังต้องติดตามการจ้างงานในภาคการผลิตที่ชะลอตัวจากผลของการแข่งขันที่อยู่ในระดับสูงและต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น

ภาคการค้าระหว่างประเทศ (มูลค่า : ล้านบาท)

1,121,957.58

EXPORT

การส่งออก

1,350,097.08

IMPORT

การนำเข้า

-228,139.51

TRADE BALANCE

ดุลการค้า

อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อ 1 หน่วยสกุลเงินต่างประเทศ)

	มี.ย. 69	ก.ค. 69	ทิศทาง
 ดอลลาร์สหรัฐ	32.91	33.49	▼ (อ่อนค่า)
 ปอนด์สเตอร์ลิง	43.83	44.82	▼ (อ่อนค่า)
 ยูโรโซน	37.86	38.26	▼ (อ่อนค่า)
 เยน (100 เยน)	20.48	20.63	▼ (อ่อนค่า)
 ดัชนีค่าเงินบาท	128.61	126.90	▼ (อ่อนค่า)

อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ YoY)

	มี.ย. 69	ก.ค. 69	ทิศทาง
 อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	2.42	1.95	▼ (ลดลง)
 อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	1.23	1.34	▲ (เพิ่มขึ้น)

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ร้อยละ)

	29 เม.ย. 69	24 มิ.ย. 69	ทิศทาง
 อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	1.00	1.00	▬ (คงที่)

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)
- กระทรวงพาณิชย์ (www.moc.go.th)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (www.oae.go.th)
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (www.oie.go.th)

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

ประทานบัตรและการอนุญาต

จำนวนประทานบัตรที่มีอายุ ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2569 : 877 แปลง

ที่มา : ฝ่ายควบคุมสัมปทาน กองบริการงานอนุญาต

การอนุญาตคำขอต่าง ๆ

	คำขอ ประทานบัตร (แปลง)	คำขอต่อยอายุ ประทานบัตร (แปลง)	คำขอโอน ประทานบัตร (แปลง)	คำขออาชญาบัตร ผูกขาดสำรวจแร่ (แปลง)	คำขอ อาชญาบัตรพิเศษ (แปลง)
ก.ค. 2569	3	-	-	6	0
ม.ค. - ก.ค. 2569	10	2	-	23	6

ที่มา : กลุ่มการอนุญาตสัมปทานแร่ กองบริการงานอนุญาต

ค่าภาคหลวงแร่

การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	YoY (ร้อยละ)	MoM (ร้อยละ)
ก.ค. 2569	428.19	-15.25	-12.77
ม.ค. - ก.ค. 2569	3,270.06	11.89	-

ที่มา : กลุ่มงานคลัง สำนักงานเลขาธิการกรม

หมายเหตุ : เป็นตัวเลขประมาณการเบื้องต้น

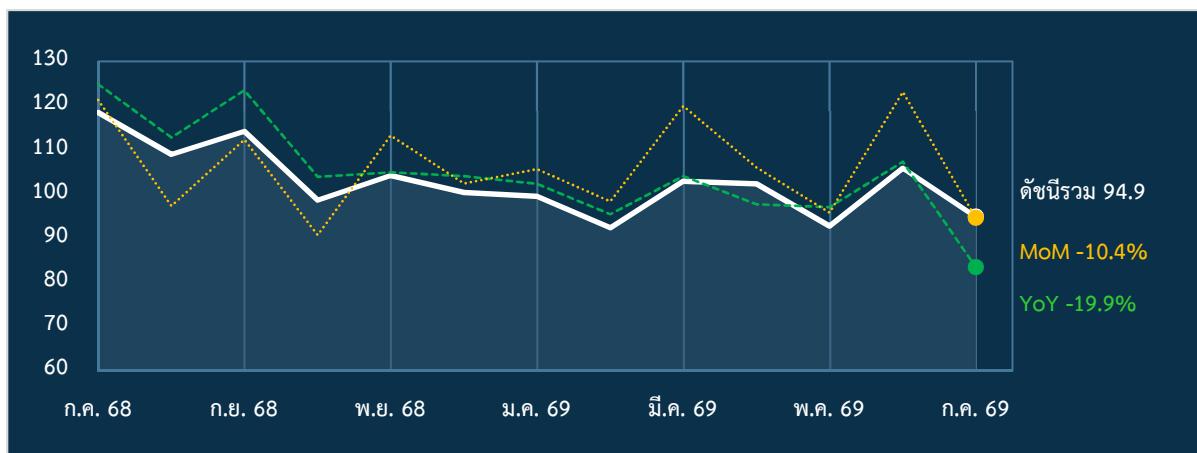
การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

	องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ล้านบาท)	เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ล้านบาท)	รวมจัดสรร (ล้านบาท)
ไตรมาสที่ 1/2569	252.52	505.04	757.56
ไตรมาสที่ 2/2569	295.53	591.05	886.58
ไตรมาสที่ 1 - 2/2569	548.05	1,096.09	1,644.14

ที่มา : กลุ่มงานคลัง สำนักงานเลขาธิการกรม

หมายเหตุ : เป็นตัวเลขประมาณการเบื้องต้น

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่¹

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่เดือนกรกฎาคม 2569 มีค่าเท่ากับ 94.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (YoY) ลดลงร้อยละ 19.9 โดยมาจากการลดลงในกลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ ที่ลดลงร้อยละ 6.2 กลุ่มแร่เชื้อเพลิงลดลงร้อยละ 60.0 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 25.2 กลุ่มแร่โลหะมีค่าลดลงร้อยละ 51.8 และกลุ่มแร่โลหะลดลงร้อยละ 53.4 ในขณะที่กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 และกลุ่มแร่อื่น ๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่เดือนกรกฎาคม 2569 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM) ลดลงร้อยละ 10.4 โดยมาจากการลดลงในกลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ ที่ลดลงร้อยละ 2.5 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ลดลงร้อยละ 0.3 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 2.6 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิกลดลงร้อยละ 45.1 กลุ่มแร่โลหะมีค่าลดลงร้อยละ 34.2 และกลุ่มแร่โลหะลดลงร้อยละ 88.5 ในขณะที่กลุ่มแร่เชื้อเพลิงไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนกลุ่มแร่อื่น ๆ ไม่สามารถคำนวณได้

ประเภทดัชนี	ค่าดัชนี	ค่าถ่วงน้ำหนัก (ร้อยละ)	YoY (ร้อยละ)	MoM (ร้อยละ)
ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่รวม	94.9	100.0	-19.9	-10.4
ดัชนีกลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ	106.7	35.1	-6.2	-2.5
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์	103.6	27.3	2.7	-0.3
ดัชนีกลุ่มแร่เชื้อเพลิง	47.1	15.9	-60.0	0.0
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรม	111.5	7.0	-25.2	-2.6
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิก	84.9	7.0	5.7	-45.1
ดัชนีกลุ่มแร่โลหะมีค่า	122.0	6.3	-51.8	-34.2
ดัชนีกลุ่มแร่โลหะ	9.3	1.3	-53.4	-88.5
ดัชนีกลุ่มแร่อื่น ๆ	176.3	0.0433	5.9	n/a*

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่จากกลุ่มบริหารจัดการจัดเก็บรายได้ กองบริการงานอนุญาต

* n/a หมายถึง ไม่สามารถคำนวณอัตราการเปลี่ยนแปลงได้

¹ ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่ เป็นดัชนีเชิงปริมาณที่คำนวณด้วยวิธี Fixed-base Laspeyres จากข้อมูลปริมาณแร่ที่ชำระค่าภาคหลวงแร่โดยใช้ปี 2567 เป็นปีฐาน และใช้สัดส่วนมูลค่าของแร่ที่มีการชำระค่าภาคหลวงแร่แต่ละชนิดต่อมูลค่าของแร่รวมในปี 2567 เป็นค่าถ่วงน้ำหนักในการคำนวณดัชนีรวม และดัชนีรายกลุ่มแร่ 8 กลุ่มแร่ ได้แก่ กลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ (เช่น หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ) กลุ่มแร่เชื้อเพลิง (ถ่านหินลิกไนต์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ (เช่น อิฐขี้เถ้า หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิก (เช่น ดินอุตสาหกรรมชนิดดินขาว โซเดียมเฟลด์สปาร์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรม (เช่น เกลือหิน แคลไซต์) กลุ่มแร่โลหะ (เช่น เหล็ก ดีบุก) กลุ่มแร่โลหะมีค่า (ทองคำและเงิน) และกลุ่มแร่อื่น ๆ (เช่น หินอ่อน ซิโนไทม์)

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ

ริชาร์ด เคลื่อนเมฆ

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

➤ กพร. จับมือ อมิตา เซ็น MOU ต่อยอดเทคโนโลยีรีไซเคิลแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนเสื่อมสภาพ ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในอุตสาหกรรม EV สู่อุตสาหกรรมพาณิชย์

นายอดิทัต วัฒนสินธ์ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เปิดเผยว่า กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) มีภารกิจหลักในการบริหารจัดการวัตถุดิบ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบให้แก่ภาคอุตสาหกรรม ทั้งวัตถุดิบจากแหล่งแร่ธรรมชาติ (Primary Raw Materials) และวัตถุดิบทดแทนที่ได้จากการรีไซเคิลขยะหรือของเสีย (Secondary Raw Materials) เพื่อสร้างความมั่นคงทางวัตถุดิบให้แก่ประเทศ โดยได้จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิล เพื่อดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลอย่างต่อเนื่อง โดยมีเทคโนโลยีรีไซเคิลที่ได้พัฒนาขึ้นมากกว่า 90 เทคโนโลยี และหนึ่งในเทคโนโลยีที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่อุตสาหกรรมพลังงานสะอาด ได้แก่ เทคโนโลยีรีไซเคิลแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนเสื่อมสภาพ ซึ่ง กพร. ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2565

ปัจจุบัน กพร. ประสบความสำเร็จในการนำเซลล์แบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าใช้งานแล้วมาประกอบใหม่เพื่อใช้ซ้ำ (Reuse) ในยานยนต์ไฟฟ้าขนาดเล็กและอุปกรณ์กักเก็บพลังงาน รวมทั้งได้พัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลแบตเตอรี่ยานยนต์ไฟฟ้าใช้งานแล้วอย่างครบวงจร เพื่อให้ได้ผงขั้วไฟฟ้า (Black Mass) ที่มีคุณภาพสูง และมีสิ่งเจือปนต่ำ แล้วนำมาผ่านกระบวนการรีไซเคิลด้วยกระบวนการโลหวิทยาเพื่อให้ได้สารตั้งต้น (Precursor) ทั้งในระดับห้องปฏิบัติการ (Lab Scale) และโรงงานต้นแบบ (Pilot Scale) สำหรับใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแบตเตอรี่ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ลิเทียมไอออน

นายฉัตรพล ศรีประทุม ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท อมิตา เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด กล่าวว่า

แบตเตอรี่และระบบกักเก็บพลังงานจะเป็นหนึ่งในเทคโนโลยีสำคัญที่ขับเคลื่อนโลกไปสู่พลังงานสะอาด อย่างไรก็ตาม หากประเทศไม่มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ แบตเตอรี่เหล่านี้อาจกลายเป็นปัญหาสะสมในระยะยาวทั้งในด้านความปลอดภัยและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกัน หากแบตเตอรี่เหล่านี้ถูกทิ้งไปโดยไม่มีการรีไซเคิล ประเทศก็จะสูญเสียวัตถุดิบสำคัญ ซึ่งยังสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ในกระบวนการผลิตได้อีกครั้ง ดังนั้น การรีไซเคิลแบตเตอรี่จึงไม่ใช่เพียงเรื่องขององค์การของเสีย แต่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความปลอดภัย ความมั่นคงด้านวัตถุดิบ และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

“ภายใต้ความร่วมมือครั้งนี้ อมิตาร่วมสนับสนุนการจัดหาแบตเตอรี่และวัสดุจากกระบวนการผลิต เพื่อใช้ในการศึกษาและพัฒนา พร้อมทั้งร่วมวิเคราะห์และทดสอบวัตถุดิบที่ได้จากกระบวนการรีไซเคิล ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยของภาครัฐมาผสานกับประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญและความพร้อมด้านการผลิตของภาคอุตสาหกรรมเพื่อร่วมกันพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนเสื่อมสภาพให้สามารถก้าวจากระดับห้องปฏิบัติการและโรงงานต้นแบบไปสู่การประยุกต์ใช้ในระดับอุตสาหกรรมได้อย่างแท้จริง” นายฉัตรพล กล่าว

นายกิตติพันธุ์ บางยี่ขัน ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมวัตถุดิบและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง กล่าวเสริมว่า ความร่วมมือดังกล่าวมุ่งเน้นการจัดหาวัตถุดิบทดแทนคุณภาพสูงที่ได้จากการรีไซเคิลแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนเสื่อมสภาพ เพื่อนำกลับมาใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นในการผลิตแบตเตอรี่ใหม่ ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าซากแบตเตอรี่ได้ไม่น้อยกว่า 260,000 บาทต่อตัน พร้อมทั้งลดการพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ และขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

“เป้าหมายหลักของ กพร. คือการขับเคลื่อนผลงานวิจัยไปสู่ภาคอุตสาหกรรม การร่วมมือกับบริษัท อมิตา เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) หรือ EA ซึ่งเป็นผู้นำด้านธุรกิจพลังงานทางเลือกและอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ จึงถือเป็นก้าวสำคัญในการขับเคลื่อนเทคโนโลยีนี้ไปสู่ภาคอุตสาหกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งเป็นการยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรทั้งสองฝ่ายในการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าอย่างยั่งยืน” อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กล่าวทิ้งท้าย ที่มา : <https://shorturl.asia/zURc>, วันที่ 21 กรกฎาคม 2569

➤ “วราวุธ” ประกาศเปิดเกมรุกอุตสาหกรรมไทย ฝ่าพายุการค้าโลก-ดันลงทุนเทคโนโลยี ชูไทยสู่ฐานผลิตยุคใหม่

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2569 นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานพิธีมอบรางวัลอุตสาหกรรม ประจำปี พ.ศ. 2568 เปิดเผยว่าภาคอุตสาหกรรมถือเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจไทย แต่วันนี้กำลังเผชิญ “พายุแห่งการเปลี่ยนแปลง” ทั้งเศรษฐกิจโลกชะลอตัว สงครามการค้า ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และการไหลเข้าของสินค้านำเข้าจากต่างประเทศผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ซึ่งกระทบโดยตรงต่อความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs

ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องเปลี่ยนจากการตั้งรับเป็นการรุก โดยมุ่งสร้างโอกาสและยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการตั้งแต่ระดับรายย่อย เกษตรกร ชุมชน ไปจนถึงภาคอุตสาหกรรม พร้อมใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการ Reskill และ Upskill เพิ่มผลิตภาพและสร้างโอกาสให้คนไทยมีรายได้มากขึ้น

ขณะเดียวกัน จะเร่งเพิ่มสภาพคล่องให้ SMEs และสร้างช่องทางเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับผู้ประกอบการที่มีวินัยในการชำระหนี้ พร้อมยกระดับความรู้ด้านการเงิน นวัตกรรม และเทคโนโลยี รวมถึงเปิดโอกาสให้ SMEs เข้าถึงตลาดจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐและธุรกิจขนาดใหญ่ เพื่อขยายโอกาสทางธุรกิจและสร้างความแข็งแกร่งให้ผู้ประกอบการไทย

ด้านผลกระทบจากสงครามการค้า กระทรวงอุตสาหกรรมจะดูแลผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบรุนแรง พร้อมสกัดการสวมสิทธิ์ถิ่นกำเนิดสินค้าและการ

ทุ่มตลาด รวมถึงทำงานร่วมกับภาคเอกชนเพื่อกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบจากมาตรการทางการค้าเป็นรายสินค้า ควบคุมการส่งเสริมการใช้สินค้าและชิ้นส่วนที่ผลิตในประเทศ เพื่อเสริมความแข็งแกร่งให้ฐานการผลิตไทย

ขณะเดียวกัน รัฐบาลจะเปิดเกมลงทุนอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ด้วยการปรับกฎระเบียบและขั้นตอนการอนุญาตให้สะดวก โปร่งใส และเป็นมิตรต่อผู้ประกอบการ พร้อมปรับระบบส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศให้ตอบโจทย์อุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้งดิจิทัลและ AI เชมิคอนดักเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ยานยนต์สมัยใหม่ อาหารแห่งอนาคต พลังงานสะอาด และอุตสาหกรรมชีวภาพ

นายวราวุธ กล่าวว่า เป้าหมายไม่ได้อยู่ที่การดึงเงินลงทุนจากต่างประเทศเพียงอย่างเดียว แต่ต้องสร้างห่วงโซ่การผลิตภายในประเทศ เชื่อมโยงการลงทุนกับผู้ประกอบการไทย เพื่อให้ธุรกิจไทยสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) อุตสาหกรรมยุคใหม่ และได้รับประโยชน์จากการยกระดับศักยภาพการผลิตในประเทศ

พร้อมกันนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมต้องเดินควบคู่กับการดูแลสิ่งแวดล้อม โดยภาคอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงผลกระทบจากการพัฒนาเพื่อสร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับการรักษาสีเขียว และนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

สำหรับ “รางวัลอุตสาหกรรม” ซึ่งจัดต่อเนื่องมากกว่า 33 ปี นายวราวุธมองว่าไม่ได้เป็นเพียงรางวัลเชิดชูเกียรติ แต่เป็นเครื่องสะท้อนมาตรฐานของสถานประกอบการที่มุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพจนสามารถเป็น Best Practice ให้กับผู้ประกอบการรายอื่นได้

“รางวัลอุตสาหกรรมจึงไม่ใช่เพียงถ้วยรางวัล แต่คือเครื่องยืนยันว่าท่านคือผู้เล่นที่ต้องรุก ในสมรภูมิเศรษฐกิจยุคใหม่ ด้วยความวิริยะอุตสาหะและการไม่หยุดพัฒนาคือกุญแจสู่ความสำเร็จ และขอให้ผู้ประกอบการรักษามาตรฐาน เดินหน้าพัฒนาต่อเนื่อง พร้อมร่วมมือกับภาครัฐผลักดันประเทศไทยสู่ การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม ที่ยั่งยืนและทันสมัยในระดับสากล”

ที่มา : <https://shorturl.asia/MEFPq>, วันที่ 10 สิงหาคม 2569

➤ **ผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่ ประกาศจุดยืนหนุนเตาเทคโนโลยี EAF ยกมาตรฐานเหล็กไทย**

นายอนุรัก ปานเคย์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทาฮา สตีล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หรือ Tata Steel ผู้ผลิตเหล็กทรงยาวรายใหญ่ของไทย เปิดเผยว่า ขอประกาศจุดยืนเลือกใช้เทคโนโลยีเตาอาร์กไฟฟ้า (Electric Arc Furnace หรือ EAF) เป็นทิศทางการผลิตเหล็กระยะยาว

บริษัทเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีการผลิตเหล็ก แต่ละประเภทมีความเหมาะสมแตกต่างกันไปตามตลาด และลักษณะการใช้งาน แม้ปัจจุบันยังมีการใช้เทคโนโลยี เตาหลอมเหนี่ยวนำไฟฟ้า (Induction Furnace หรือ IF) ในบางตลาด แต่เราเลือก EAF เป็นส่วนหนึ่งของทิศทาง เทคโนโลยีในระยะยาว

ทั้งนี้ ปัจจุบันบริษัทยังคงเดินหน้าลงทุนใน เทคโนโลยี EAF ทั้งในอินเดียและยุโรป สะท้อนความมุ่งมั่น ในการยกระดับคุณภาพเหล็ก เพิ่มประสิทธิภาพการควบคุม กระบวนการผลิต ลดการปล่อยคาร์บอน และให้สอดคล้อง กับทิศทางของอุตสาหกรรมเหล็กโลก

นายอนุรัก มองว่าการเลือกเทคโนโลยีไม่ควร พิจารณาจากต้นทุนการผลิตหรือเงินลงทุนเพียงอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงคุณภาพ ความสม่ำเสมอ และประสิทธิภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมของเหล็กที่ส่งมอบให้กับลูกค้าและสังคม โดยเฉพาะเหล็กที่ใช้ในอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งคุณภาพ และความสม่ำเสมอของวัสดุมีส่วนสำคัญต่อความน่าเชื่อถือและ ความปลอดภัยของโครงสร้าง

“เรายืนยันแนวทางระยะยาวในการสนับสนุน ประเทศไทยให้ก้าวสู่ มาตรฐานคุณภาพเหล็กที่สูงขึ้น การ ควบคุมกระบวนการผลิตที่เข้มแข็งขึ้น และการผลิตเหล็ก ที่มีความยั่งยืนมากขึ้น”

อย่างไรก็ตาม ความรับผิดชอบของเราไม่ใช่ เพียงการผลิตเหล็กสำหรับวันนี้ แต่คือการมีส่วนร่วมใน การสร้างอุตสาหกรรมเหล็กที่ประเทศไทยต้องการสำหรับ อนาคต ที่สำคัญเทคโนโลยีควรเป็นพลังขับเคลื่อนให้ อุตสาหกรรมเหล็กก้าวไปข้างหน้า ทั้งด้านคุณภาพ ความยั่งยืน และความปลอดภัยพร้อมกันด้วย

รายงานข่าวแจ้งว่า ในวันที่ 17 สิงหาคม 2569 ต้องจับตาการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นร่างมาตรฐาน

เหล็กฉบับใหม่ที่ใช้เหล็กจากเตาหลอม IF ถูกจับตา เป็นพิเศษว่ามีข้อจำกัดด้านการควบคุมคุณภาพเหล็กและ ความปลอดภัย

ที่มา : <https://shorturl.asia/2SVcY>, วันที่ 16 สิงหาคม 2569

➤ **ส่งออกอัญมณีเดือนมิถุนายน 2569 ยังแรง เพิ่มขึ้น ร้อยละ 15.73 ทองคำลดลงร้อยละ 67.55**

นายสุเมธ ประสงค์พงษ์ชัย ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ GIT เปิดเผยว่า การส่งออกอัญมณี และเครื่องประดับ ไม่รวมทองคำในเดือนมิถุนายน 2569 มีมูลค่า 881.29 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.73 ขยายตัวติดต่อกันเป็นเดือนที่ 4

ส่วนการส่งออกเฉพาะทองคำในเดือนมิถุนายน 2569 มีมูลค่า 371.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 67.55 จากราคาทองคำในตลาดโลกที่ชะลอตัวลง และปรับตัว ลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 4 ทำให้แรงเก็งกำไรทองคำ ลดลง ทำให้การส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับที่รวม ทองคำแล้ว มีมูลค่า 1,252.94 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง ร้อยละ 34.29

นายสุเมธกล่าวว่า แนวโน้มการส่งออกอัญมณี และเครื่องประดับ ยังต้องจับตามผลกระทบจากมาตรการ ภาษีสหรัฐฯ มาตรา 301 ที่มีการเก็บภาษีร้อยละ 12.5 และมีสินค้าไทยบางรายการที่ถูกเก็บภาษี ซึ่งจะทำให้ขีด ความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกไทยเมื่อเทียบกับ คู่แข่งลดลง และยังมีความเสี่ยงจากมาตรการตอบโต้ด้าน กำลังการผลิตที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณา รวมทั้งยังม ีความตึงเครียดด้านภูมิรัฐศาสตร์ ความขัดแย้งระหว่าง ประเทศที่กระทบต่อการค้า การลงทุน และห่วงโซ่อุปทาน โลก เพิ่มความไม่แน่นอนต่อการส่งออกอัญมณีและ เครื่องประดับของไทย

อย่างไรก็ตาม การที่กระทรวงพาณิชย์เร่ง เจริญความตกลงการค้าเสรี ทั้งกรอบไทย-สหภาพยุโรป อาเซียน-แคนาดา และเร่งเจรจาภาษีกับสหรัฐฯ หาก สำเร็จ ก็จะช่วยเพิ่มโอกาสในการส่งออก รวมถึงค่าเงิน บาทที่อ่อนค่า ช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้าน ราคา สนับสนุนการขยายตัวของการส่งออกในระยะต่อไป ที่มา : <https://shorturl.asia/vqMxK>, วันที่ 12 สิงหาคม 2569

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ

ริคเร่ เคลื่อนเมฆ

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

➤ ซิลีวางแผนทุ่มเงิน 100 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อผลักดันอุตสาหกรรมทองแดง

นาย Francisco Pérez Mackenna รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของชิลี กล่าวว่า ตลาดส่งออกทองแดงของชิลีพึ่งพาประเทศจีนมากเกินไป และจำเป็นต้องกระจายความเสี่ยงไปยังตลาดใหม่ ๆ รวมถึงซิลีต้องวางแผนการลงทุนมูลค่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเปลี่ยนจากการส่งออกแร่ทองแดงไปเป็นการส่งออกทองแดงบริสุทธิ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจภายในประเทศ และขยายฐานลูกค้ารายใหม่ให้กว้างขึ้นนอกเหนือจากจีน ซึ่งจีนยังคงเป็นลูกค้ารายสำคัญ เนื่องจากมีฐานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยความต้องการทองแดงแพร่หลายมากขึ้น เป็นโลหะสำคัญที่ใช้ในระบบส่งกำลังไฟฟ้า ยานยนต์ไฟฟ้า รวมถึงพลังงานของศูนย์ข้อมูลในยุคปัญญาประดิษฐ์ (AI)

นอกจากนี้ ซิลีเริ่มเจรจาทำข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับอินเดีย และจะปรับปรุงข้อตกลงที่มีอยู่กับประเทศเพื่อนบ้านให้แข็งแกร่งขึ้น เพื่อเป็นการขยายตลาดส่งออก และลดการพึ่งพาตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไป สำหรับจีนเป็นผู้ซื้อทองแดงรายใหญ่ที่สุดของชิลี มีการรับซื้อทองแดงมากกว่าครึ่งหนึ่งของการส่งออกโลหะทองแดงทั้งหมดของชิลี แต่การเจรจาสัญญาซื้อขายแร่ทองแดงกับจีนในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมายากลำบากมากขึ้น เนื่องจากปัญหาการหยุดชะงักของเหมืองแร่ ทำให้ปริมาณทองแดงในตลาดโลกลดลง ในขณะที่โรงถลุงแร่ในจีนขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแย่งชิงวัตถุดิบกันมากขึ้น

ตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปได้กระตุ้นให้บริษัท Antofagasta Plc ซึ่งเป็นผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่ของชิลี เสนอให้เปลี่ยนวิธีคิดราคาในสัญญาซื้อขายแร่ทองแดงแบบรายปี มาใช้วิธีอิงตามดัชนีตลาดซื้อขายทันที (spot-market indexes) แทนการใช้ค่าถัวเฉลี่ยและค่าแปรรูป (TC/RCs) แบบราคาตายตัวที่ใช้กันมานานหลายทศวรรษ ที่มา : <https://shorturl.asia/g8zPB>, วันที่ 22 กรกฎาคม 2569

➤ ซิลีส่งออกลิเทียมสูงถึง 3.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ธนาคารกลางของประเทศของชิลี รายงานว่าการส่งออกลิเทียมในช่วงครึ่งแรกของปี 2569 มีมูลค่าถึง 3.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่า เนื่องจากราคาเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงความต้องการทั่วโลกที่แข็งแกร่ง ส่งผลให้ยอดขายโลหะลิเทียมเพิ่มสูงขึ้น โดยลิเทียมเป็นวัสดุสำคัญสำหรับรถยนต์ไฟฟ้า การจัดเก็บพลังงาน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ และศูนย์ข้อมูล จากตัวเลขการส่งออกดังกล่าว ดอกเบี้ยต่ำแห่งของชิลีในฐานะแหล่งอุปทานลิเทียมรายใหญ่เป็นอันดับสองของโลก ในช่วงเวลาที่ความต้องการวัสดุสำหรับแบตเตอรี่กำลังขยายตัว ซึ่งได้รับแรงผลักดันจากการใช้พลังงานไฟฟ้าในภาคการขนส่ง การลงทุนในระบบโครงข่ายไฟฟ้า และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล สำหรับซิลีมีผู้ผลิตลิเทียมเพียงสองราย คือ บริษัท SQM และบริษัท Albemarle แต่กำลังพยายามขยายผลผลิตผ่านความร่วมมือกับภาครัฐและโครงการที่พัฒนาโดยภาคเอกชน

นอกจากนี้ การส่งออกทองแดงซึ่งเป็นสินค้าที่สำคัญของประเทศ คิดเป็นร้อยละ 50.1 ของการส่งออกทั้งหมดของประเทศ มีการเติบโตอย่างแข็งแกร่งเช่นเดียวกัน โดยการส่งออกทองแดงในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2569 มีมูลค่า 30.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 เมื่อเทียบกับปี 2568

ที่มา : <https://shorturl.asia/KZdsM>, วันที่ 8 กรกฎาคม 2569

➤ แร่หายากที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา กำลังไหลเข้าสู่ตลาดเอเชีย

Financial Times รายงานว่า ผลิตภัณฑ์แร่หายากจากบริษัท MP Materials บริษัท Energy Fuels และบริษัท Phoenix Tailings ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา รวมกันหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐ กำลังถูกส่งไปยังลูกค้าในเอเชีย ซึ่งเป็นฐานการผลิตแม่เหล็กที่มีความมั่นคงมากกว่าในสหรัฐฯ การ

ขายผลผลิตในครั้งนี้เน้นย้ำถึงความท้าทายที่รัฐบาลกำลังเผชิญในการสร้างอุตสาหกรรมแร่หายากแบบบูรณาการภายในประเทศ ในขณะที่สหรัฐฯ กำลังขยายกำลังการผลิตเหมืองแร่และการแปรรูปอย่างรวดเร็ว แต่การผลิตแม่เหล็กขั้นปลายน้ำยังคงมีจำกัด ทำให้ผู้ผลิตต้องพึ่งพาผู้ซื้อในต่างประเทศจนกว่าความต้องการในประเทศจะพัฒนาขึ้น นอกจากนี้ จีนได้จำกัดการส่งออกแร่หายากและแร่ธาตุสำคัญอื่น ๆ ทำให้สหรัฐฯ และพันธมิตรเร่งความพยายามในการสร้างห่วงโซ่อุปทานทางเลือก

บริษัท MP Materials เจ้าของเหมือง Mountain Pass ในรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตแร่หายากรายใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ กล่าวว่า ยอดจำหน่ายของนีโอดีเมียมพราซีโอไดม์ออกไซด์ ซึ่งเป็นสารประกอบออกไซด์ของธาตุหายาก 2 ชนิด ได้แก่ นีโอดีเมียม (Neodymium-Nd) และพราซีโอไดม์ (Praseodymium - Pr) โดยส่วนใหญ่ดำเนินการผ่านบริษัท Sumitomo Corporation เพื่อจัดจำหน่ายให้กับลูกค้าชาวญี่ปุ่น โดยบริษัท MP Materials ได้หยุดขายแร่หายากที่ขุดได้ให้กับบริษัท Shenghe Resources ของจีน ภายใต้ข้อตกลงกับรัฐบาลสหรัฐฯ และคาดว่าจะเริ่มส่งมอบแม่เหล็กสำเร็จรูปให้กับบริษัท General Motors ในปลายปีนี้ ตามข้อตกลงการจัดหาที่วัตถุดิบได้ทำไว้กับบริษัท General Motors และบริษัท Apple Incorporated

สำหรับบริษัท Energy Fuels ซึ่งได้รับเงินทุนสนับสนุนแบบมีเงื่อนไขจากรัฐบาลสหรัฐฯ มูลค่า 725 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คาดว่าจะส่งออกวัตถุดิบไปยังเอเชียในระยะเวลาอันใกล้ด้วย โดยบริษัทกล่าวว่า มีแผนจะส่งออกออกไซด์ของธาตุหายากไปยังเกาหลีใต้ ขณะเดียวกันก็เร่งดำเนินการเข้าซื้อกิจการบริษัท Australian Strategic Materials (ASM) ซึ่งมีโรงงานในเกาหลีใต้ที่ผลิตโลหะหายาก นอกจากนี้ บริษัทยังตกลงที่จะซื้อกิจการของบริษัท Vacuumschmelze (VAC) ซึ่งเป็นผู้ผลิตแม่เหล็กจากเยอรมนี มูลค่า 1.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มปริมาณการจัดส่งสินค้าไปยังสาขาของบริษัทในสหรัฐฯ

ส่วนบริษัท Phoenix Tailings ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลสหรัฐฯ แบบมีเงื่อนไขจำนวน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กล่าวว่า เงินทุนดังกล่าวจะช่วยขยายขีดความสามารถในการสกัดและผลิตธาตุหายากภายในประเทศ

ทั้งนี้ ปัจจุบัน จีนครองตลาดการผลิตแม่เหล็กนีโอดีเมียม (Neodymium Magnet) ทั่วโลก โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90 ของผลผลิตทั้งหมด ตามประมาณการของรัฐบาลสหรัฐฯ ญี่ปุ่นเป็นผู้ผลิตรายใหญ่นอกเหนือจากจีน โดยมีโรงงานแปรรูปและเทคโนโลยีขั้นสูงที่มีความมั่นคง ในขณะที่เกาหลีใต้ สหรัฐฯ และยุโรป ยังมีฐานการผลิตที่เล็กกว่า หรืออยู่ในช่วงเริ่มต้นสร้างห่วงโซ่อุปทานของตัวเอง
ที่มา : <https://shorturl.asia/jvBgf>, วันที่ 9 กรกฎาคม 2569

➤ ความต้องการถ่านหินของจีนเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากคลื่นความร้อน

สมาคมขนส่งและจำหน่ายถ่านหินแห่งประเทศไทย รายงานว่า ราคาถ่านหินความร้อนมีแนวโน้มที่จะปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดทำให้มีการใช้ไฟฟ้าจากถ่านหินสูงสุด (Peak season) ซึ่งจะเพิ่มความต้องการใช้เครื่องปรับอากาศ รวมทั้งปรากฏการณ์เอลนีโญ และอุปทานถ่านหินที่ตึงตัว

สำนักงานอุตุนิยมวิทยาแห่งประเทศจีน ระบุว่า ภาคกลางและภาคตะวันออกของจีนกำลังเผชิญกับสภาพอากาศร้อนขึ้นเป็นวงกว้าง เนื่องจากระบบความกดอากาศสูงสองระบบรวมตัวกันก่อให้เกิดโดมความร้อน หลายพื้นที่ตั้งแต่ภูมิภาคซินเจียงทางตะวันตกเฉียงเหนือที่ห่างไกลไปจนถึงชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มีประชากรหนาแน่น

ก่อนหน้านี้ ราคาถ่านหินลดลงในช่วงต้นฤดูร้อน เนื่องจากโรงไฟฟ้าสำรองถ่านหินไว้มากเกินไป เพราะคาดว่าปรากฏการณ์เอลนีโญจะทำให้สภาพอากาศร้อนจัด แต่หลายพื้นที่ส่วนใหญ่ของจีนกลับมีฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยลดอุณหภูมิลง และทำให้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ (hydropower) ได้เพิ่มขึ้น จึงช่วยลดความต้องการใช้ถ่านหินบางส่วนลง แต่การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำจะมีแนวโน้มลดลงในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า

ในขณะที่ปริมาณถ่านหินสำรองของจีนยังคงอยู่ในระดับสูง แต่ปริมาณการผลิตถ่านหินในประเทศยังคงถูกจำกัด หลังจากเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงในเหมืองที่มณฑลชานซีช่วงปลายเดือนพฤษภาคม ซึ่งนำไปสู่การตรวจสอบความปลอดภัยอย่างกว้างขวาง และทำให้กำลังการผลิตในแหล่งผลิตถ่านหินหลักของจีนลดลงอย่างมาก
ที่มา : <https://shorturl.asia/3E4Mn>, วันที่ 30 กรกฎาคม 2569

ราคาสินค้าแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ

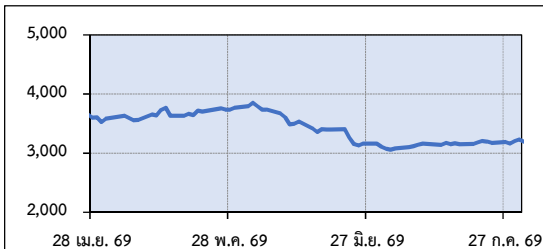
ศิดาลักษณ์ แก้วบุ๋ก

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

Non-Ferrous Metals

อะลูมิเนียม (Primary Aluminium)

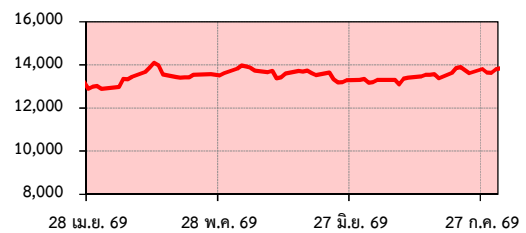

USD/Ton	มิ.ย.69	ก.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	3,458.16	3,155.49
ราคาสูงสุด	3,854.50	3,230.00
ราคาต่ำสุด	3,105.25	3,061.25

ที่มา : www.lme.com

ทองแดง (Copper)

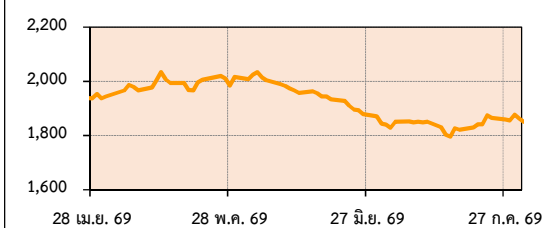

USD/Ton	มิ.ย.69	ก.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	13,573.81	13,524.52
ราคาสูงสุด	13,965.75	13,893.50
ราคาต่ำสุด	13,181.25	13,089.75

ที่มา : www.lme.com

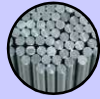

ตะกั่ว (Lead)

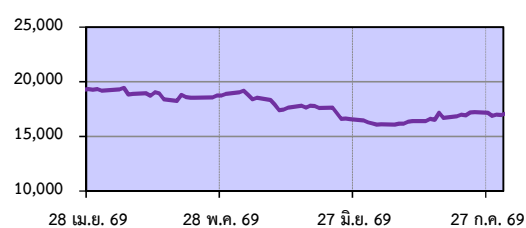

USD/Ton	มิ.ย.69	ก.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	1,950.59	1,843.56
ราคาสูงสุด	2,034.00	1,876.50
ราคาต่ำสุด	1,844.00	1,796.00

ที่มา : www.lme.com

นิกเกิล (Nickel)

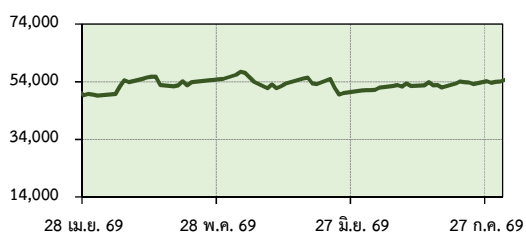

USD/Ton	มิ.ย.69	ก.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	17,658.41	16,652.39
ราคาสูงสุด	19,167.50	17,202.50
ราคาต่ำสุด	16,272.50	16,062.50

ที่มา : www.lme.com

ดีบุก (Tin)

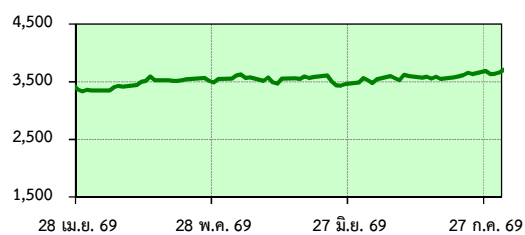

USD/Ton	มิ.ย.69	ก.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	53,331.71	53,088.81
ราคาสูงสุด	57,475.00	54,657.50
ราคาต่ำสุด	49,525.00	51,125.00

ที่มา : www.lme.com

สังกะสี (Zinc)

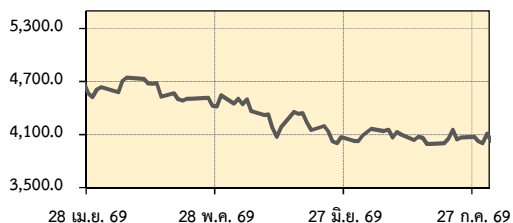
USD/Ton	มิ.ย.69	ก.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	3,539.93	3,595.54
ราคาสูงสุด	3,624.25	3,710.25
ราคาต่ำสุด	3,431.00	3,474.50

ที่มา : www.lme.com

Precious Metals

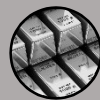

ทองคำ (Gold)

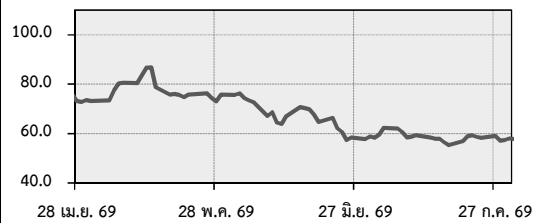

USD/Troy Oz	มิ.ย.69	ก.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	4,238.32	4,073.92
ราคาสูงสุด	4,503.85	4,164.15
ราคาต่ำสุด	4,001.80	3,993.55

ที่มา : www.goldsilver.com

เงิน (Silver)

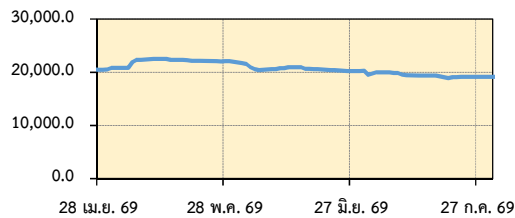
USD/Troy Oz	มิ.ย.69	ก.ค.69
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	66.73	58.56
ราคาสูงสุด	76.26	62.26
ราคาต่ำสุด	57.37	55.29

ที่มา : www.goldsilver.com

EV Metals

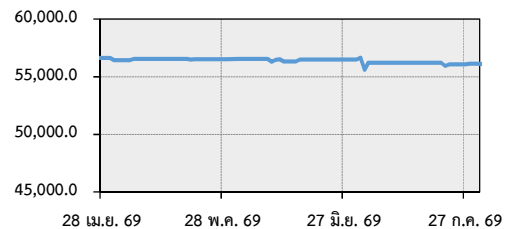
ลิเทียมไฮดรอกไซด์ (Lithium Hydroxide)

ที่มา : www.lme.com

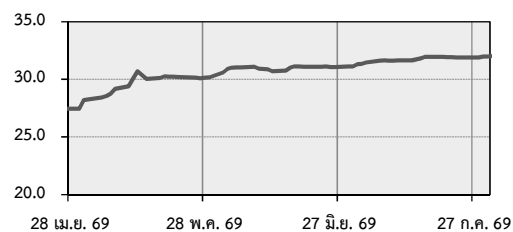
โคบอลต์ (Cobalt)

ที่มา : www.lme.com

โมลิบดีนัม (Molybdenum)

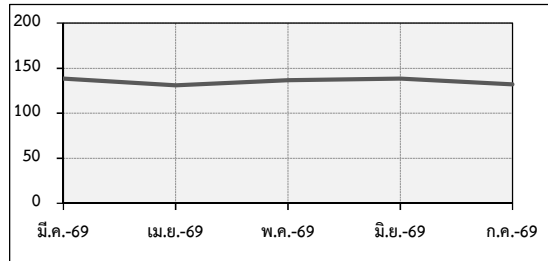
ที่มา : www.lme.com

Others

ถ่านหิน (Coal)

USD/T

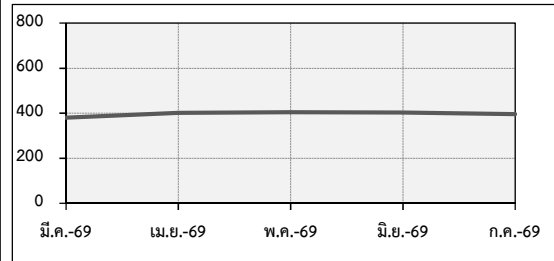
ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : ราคาส่งออก (FOB) Australian thermal coal

โพแทสเซียมคลอไรด์ (Potassium Chloride)

USD/T

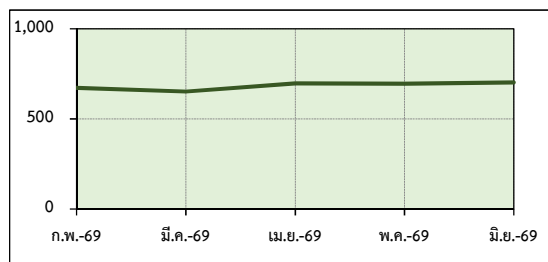
ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : Standard grade ราคาส่งออก (FOB) Vancouver

ยิปซัม (Gypsum)

THB/T

ที่มา : www.customs.go.th

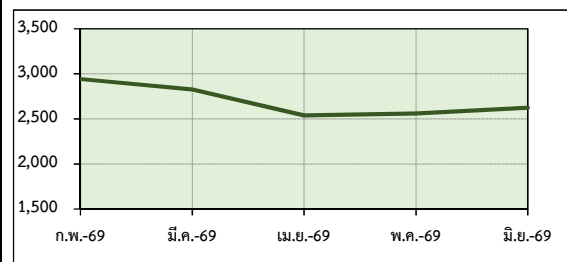
หมายเหตุ : ราคาส่งออกเฉลี่ย (FOB) ของไทย

คำนวณจากมูลค่าการส่งออกหารด้วยปริมาณการส่งออก

พอร์ตแลนด์ซีเมนต์ (Portland Cement)

THB/T

ที่มา : www.customs.go.th

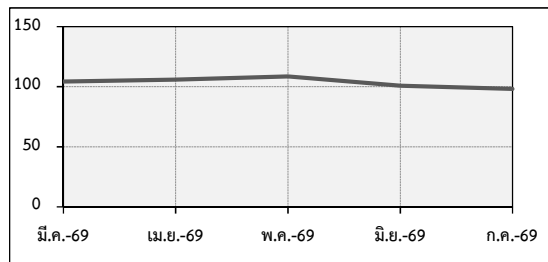
หมายเหตุ : ราคาส่งออกเฉลี่ย (FOB) ของไทย

คำนวณจากมูลค่าการส่งออกหารด้วยปริมาณการส่งออก

แร่เหล็ก (Iron Ore)

USD/DMTU

ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : 62% Fe ราคานำเข้า (CFR) ของจีน

การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

กศพร สุวรรณโณ

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

การส่งออก (ม.ย. 69)

	มูลค่า (ล้านบาท)	เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ)	เทียบกับเดือนก่อน (ร้อยละ)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	20,224.01	5.46	3.11
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	1,783.84	4.88	0.80
ปูนซีเมนต์	621.08	-65.55	-2.65
แก้วและกระจก	2,176.68	7.44	0.22
ผลิตภัณฑ์สังกะสี	50.34	-31.94	13.48
ยิปซัม	480.49	15.55	-8.34
เฟลด์สปาร์	73.24	-22.74	-19.32
แบไรต์	33.57	-7.56	3.44
ฟลูออรีสปาร์	8.41	81.21	-92.35
รวม	25,451.66	0.67	1.83

การนำเข้า (ม.ย. 69)

	มูลค่า (ล้านบาท)	เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ)	เทียบกับเดือนก่อน (ร้อยละ)
ถ่านหิน	7,664.58	70.36	69.86
ผลิตภัณฑ์โลหะ*	18,793.13	19.58	9.42
แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	1,496.40	8.79	13.05
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	45,826.39	18.35	19.06
สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์**	62,388.13	52.54	15.46
กระจก แก้ว และผลิตภัณฑ์	3,352.69	5.36	7.87
ปูนซีเมนต์	786.51	12.17	17.00
ซีเมนต์ แอสเบสทอส ไมกา และผลิตภัณฑ์	479.86	2.22	7.34
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	713.84	-19.81	30.48
รวม	141,501.53	32.91	17.61
ดุลการค้า	-116,049.87	42.95	21.75

* ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ทำด้วยเหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม โลหะสามัญ

** ประกอบด้วย ทองแดง อะลูมิเนียม ดีบุก สังกะสี ไนโอเบียม แทนทาลัม และอื่น ๆ

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

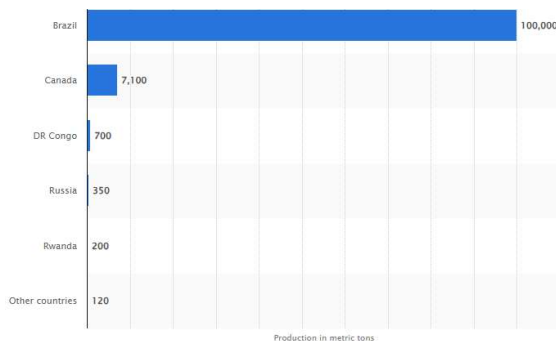
รายงานสถิติการค้าไทย, กระทรวงพาณิชย์ (<https://tradereport.moc.go.th/th>)

ข่าวสารการเมืองแร่ : 5 อันดับประเทศผู้ผลิตไนโอเบียมมากที่สุดในโลกในปี 2567

อัจฉริยา อานนทกิจพานิช

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

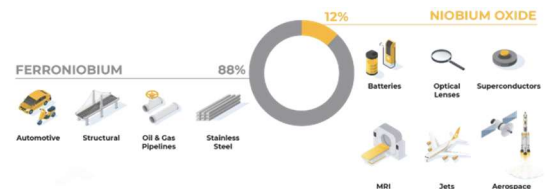
สำนักงานสำรวจธรณีวิทยาแห่งสหรัฐอเมริกา (USGS) แสดงข้อมูลปริมาณการผลิตไนโอเบียมจากเหมืองทั่วโลกในปี 2567 พบว่ามีปริมาณการผลิตรวม 110,000 เมตริกตัน และ 5 อันดับประเทศผู้ผลิตไนโอเบียมจากเหมืองมากที่สุดในโลก ได้แก่ บราซิล 100,000 เมตริกตัน แคนาดา 7,100 เมตริกตัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก 700 เมตริกตัน รัสเซีย 350 เมตริกตัน และรวันดา 200 เมตริกตัน (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 ปริมาณการผลิตไนโอเบียมจากเหมืองทั่วโลกในปี 2567 จำแนกรายประเทศ

ภาพจาก [www.statista.com \(https://s.dpim.go.th/29d\)](https://s.dpim.go.th/29d)

สำหรับผลิตภัณฑ์ไนโอเบียมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) เฟอโรไนโอเบียม (Ferroniobium, FeNb, 65% Nb) มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ 88 ของผลิตภัณฑ์ไนโอเบียมทั้งหมดใช้ในอุตสาหกรรมรถยนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ 2) ไนโอเบียมออกไซด์ (Niobium oxide, Nb₂O₅) มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ 12 ของผลิตภัณฑ์ไนโอเบียมทั้งหมด ใช้ในการผลิตแบตเตอรี่ เลนส์ ตัวนำยิ่งยวด อุปกรณ์ในเครื่องตรวจร่างกายด้วยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (MRI) เครื่องบินและอากาศยาน (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 สัดส่วนการผลิตและการใช้ประโยชน์เฟอโรไนโอเบียมและไนโอเบียมออกไซด์

ภาพจาก บริษัท WA1 RESOURCES (<https://s.dpim.go.th/29e>)

ในปี 2567 มีปริมาณการผลิตเฟอโรไนโอเบียมทั่วโลก 120,000 เมตริกตัน และ 3 อันดับเหมืองที่ผลิตเฟอโรไนโอเบียมมากที่สุดในโลก ได้แก่

1) เหมือง Araxa ประเทศบราซิล ดำเนินการโดย Companhia Brasileira de Metalurgia e Mineração (CBMM) มีปริมาณการผลิตเฟอโรไนโอเบียม 95,000 เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 79 ของปริมาณการผลิตเฟอโรไนโอเบียมทั่วโลก

2) เหมือง Catalao ประเทศบราซิล ดำเนินการโดยบริษัท CMOC มีปริมาณการผลิตเฟอโรไนโอเบียม 10,024 เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 8 ของปริมาณการผลิตเฟอโรไนโอเบียมทั่วโลก (รูปที่ 3)

3) เหมือง Niobic ประเทศแคนาดา ดำเนินการโดยบริษัท Magris Performance Materials มีปริมาณการผลิตเฟอโรไนโอเบียม 7,400 เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 6 ของปริมาณการผลิตเฟอโรไนโอเบียมทั่วโลก

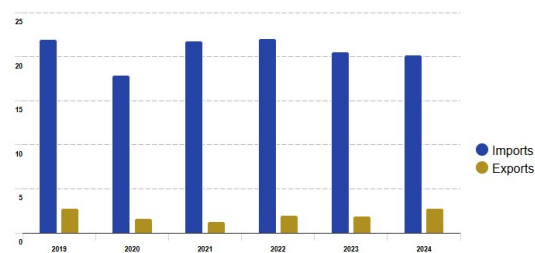

รูปที่ 3 เฟอโรไนโอเบียมที่ผลิตโดยบริษัท CMOC

ภาพจาก บริษัท CMOC (<https://s.dpim.go.th/29f>)

ในปี 2567 ประเทศที่ส่งออกเฟอร์โรไนโอเบียมมากที่สุดในโลก 3 อันดับแรก ได้แก่ บราซิล 94,000 เมตริกตัน เนเธอร์แลนด์ 17,000 เมตริกตัน และแคนาดา 10,000 เมตริกตัน ส่วนประเทศที่นำเข้าเฟอร์โรไนโอเบียมมากที่สุดในโลก 3 อันดับแรก ได้แก่ จีน 42,868 เมตริกตัน เนเธอร์แลนด์ 19,000 เมตริกตัน และสหรัฐอเมริกา 9,818 เมตริกตัน

ทั้งนี้ เนเธอร์แลนด์มีปริมาณการนำเข้าสุทธิ (Net Import = Import – Export) ของเฟอร์โรไนโอเบียมเท่ากับ 2,000 เมตริกตัน และสหภาพยุโรปมีปริมาณการนำเข้าสุทธิ (Net Import = Import – Export) ของเฟอร์โรไนโอเบียมเท่ากับ $20,150 - 2,740 = 17,410$ เมตริกตัน (รูปที่ 4)

รูปที่ 4 แสดงปริมาณการนำเข้าและส่งออกเฟอร์โรไนโอเบียมของสหภาพยุโรปในปี 2562 – 2567 (พันเมตริกตัน)

ภาพจาก Eurostat (<https://s.dpim.go.th/29g>)

อ้างอิง

<https://cmocbrasil.com/en/negocios/niobio>
<https://discoveryalert.com.au/news/niobium-importance-properties-global-production-2025/>
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_trade_in_critical_raw_materials
<https://pubs.usgs.gov/periodicals/mcs2025/mcs2025.pdf>
<https://wa1.com.au/niobium/>
<https://wits.worldbank.org/trade/comtrade/en/country/CHN/year/2024/tradeflow/Imports/partner/ALL/product/720293>
https://www.forumchinaplp.org.mo/en/economic_trade/view/8562
<https://www.pricepedia.it/en/magazine/article/2025/08/04/niobium-poor-recyclability-and-high-dependence-on-brazilian-supply/>
<https://www.tasekomines.com/taseko-talks/exploring-canadas-rich-niobium-resource>

Geo Story : รุ่งโรจน์และโรยราที่เกาะชวา--บันดุง

สบก มีตุงค์

กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย

จะเรียกว่าเสียมารยาทหรือไม่รู้กาลเทศะก็คงใช่ แต่สารภาพตามตรงว่าช่วงวันเวลานาที่นั้น ผมรู้สึกกระหาย เบียร์เย็น ๆ อย่างที่สุด

หลายวันที่ เมืองบันดุง – อินโดนีเซีย หลังการพัง เล็กเซอร์อันเข้มขันจากอาจารย์ด้านธรณีวิทยาแห่งแร หลายท่านจาก Education and Training Center for Geology ผมโยนหาของชม ๆ มาบำบัดอารมณ์ที่เริ่มอื่น ๆ ตึง ๆ จากทวิวิชาการ ซึ่งปกติแล้วเบียร์มันควรจะความหา ได้ไม่ยากในตู้เย็นห้องพัก หรือในร้านค้าใกล้ ๆ โรงแรมที่พัก

แต่อินโดฯ และบันดุงนั้นเป็นเมืองพิเศษ ที่นั่น คือดินแดนมุสลิมขนาดใหญ่ จึงไม่ปรากฏร่องรอยของ แอลกอฮอล์ให้เห็นกันง่าย ๆ (ส่วนใหญ่เจอแต่เบียร์แบบ แอลกอฮอล์ 0% ซึ่งไม่บรรจุความประสงค์)

ผ่านไปอีกสักพัก ผมต้องใช้ความพยายาม พอสบครจิงได้ของชมเย็น ๆ มาครอบครอง ก่อนจะค่อย ๆ ละเลียดพวยพองอย่างชื่นใจและรอดพ้นจากการใกล้ ลงแดงได้อย่างหวุดหวิด

...

หลังจากเบียร์ลวงผ่านลำคอไปสองกระป๋องแล้ว นั้นแหละ ภาพของเมืองบันดุงจึงเริ่มแจ่มชัดขึ้น รายละเอียดบางอย่างจึงพลันกระจ่างขึ้น

ผมพบว่าใกล้โรงแรมที่พักปรากฏภาพนาข้าว ขึ้นบันไดที่สวยงาม วางตัวลดหลั่นลงมาตามไหล่เขา ด้วยเมืองนี้ตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 700 เมตร และมียอดภูเขาไฟล้อมรอบอยู่ทุกด้าน มันจึงเป็นเมือง ที่เหมือนวางตัวอยู่ในแอ่ง อากาศค่อนข้างเย็นสบาย แต่ก็ แฝงไปด้วยความร้อนจากภูเขาไฟที่ยังคุกรุ่นอยู่รอบ ๆ

ภูเขาไฟลูกหนึ่งที่ผมได้ไปเยือน ตั้งอยู่ทางทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองบันดุง (ห่างไปราว 30 กว่า กิโลเมตร) ชื่อว่า ภูเขาไฟทาทุบันปาราสู หรือภูเขาเรื่อคว่า เส้นทางที่วิ่งไปต้องผ่านเมืองเลมบัง ซึ่งในอดีตเคยเป็น เมืองตากอากาศของชาวต่างชาติ จึงยังเห็นภูมิทัศน์ของไร่นา น้ำตก สวนดอกไม้ แปลงผักผลไม้ แทรกแซมอยู่ตลอด เส้นทาง

อาจารย์และเพื่อนนักธรณีวิทยาที่นำทางไปเยือน ภูเขาไฟบอกว่า แถบนั้นมีรอยเลื่อนขนาดใหญ่พาดผ่าน ตลอดแนว จึงมักปรากฏน้ำพุร้อนเป็นหลักฐาน บางจุด ก็กลายเป็นบ่อสำคัญให้นักท่องเที่ยวได้มาแช่น้ำร้อนผ่อนคลาย ในบรรยากาศไร้ชาและสวนดอกไม้

แต่สัมผัสแรกเมื่อผมไปถึงภูเขาไฟลูกนั้นหาใช้ กลิ่นหอมของมวลไม้ หากมันคือกลิ่นกำมะถันที่ยังอวลลอย คละคลุ้งเตะจมูกอย่างชัดเจน เมฆหมอกยามเช้าที่ลอย เคล้าไอกำมะถันจากปล่องภูเขาไฟนั้นให้ภาพที่แปลกตา และน่าชมอย่างยิ่ง แต่ก็ดูแฝงอันตรายอย่างยิ่งเช่นกัน

มองลงไปยังปล่องภูเขาไฟเบื้องล่างเห็นมีช่องเหลว สีออกน้ำตาลเทา บางจุดก็เป็นน้ำสีฟ้า ผิวหน้ามีฟองเดือด ปุด ๆ ขึ้นมา เหมือนกำลังมองหม้อเคี่ยวซอสคาราเมล ขนาดใหญ่ เพียงแต่คาราเมลที่วุ้นนั้นมันคือลาวาที่พร้อม จะปะทุและหลากไหลขึ้นได้อีกครั้ง

มีตัวเลขว่าจากจำนวนภูเขาไฟใหญ่หลายร้อยลูก ในประเทศอินโดนีเซีย มี 167 ลูกที่ยังคุกรุ่นและระเบิดอยู่ แทบทุกปี ตัวอย่างที่อันตรายและเป็นหายนะอันโด่งดัง เมื่อร้อยกว่าปีก่อน (ปี ค.ศ. 1883) คือภูเขาไฟราเกาะตัว ทางชายฝั่งตะวันตกของเกาะชวาที่เกิดระเบิดขึ้นอย่างรุนแรง (เทียบเท่าระเบิดปรมาณู 10,000 ลูก) ทำให้เกิดคลื่นสึนามิ คร่าชีวิตผู้คนไปกว่า 36,000 คน เสียระเบิดดังไปถึง กรุงเทพฯ ศรีลังกา ชีตนิย ฝุ่นผงถ่านมหาศาลปกคลุม ตกค้างอยู่ในชั้นบรรยากาศอีกเนิ่นนาน

ก่อนหน้านี้บนเกาะชวาก็มีการระเบิดครั้งใหญ่ ที่สุดในประวัติศาสตร์ของภูเขาไฟตัมโบรา มีคนตายราว 90,000 คน ถ้าภูเขาไฟปะทุดังดวงอาทิตย์นานหลายเดือน

ในปี ค.ศ. 2010 ภูเขาไฟมราปีในเขตชวากลางก็เกิด ระเบิดขึ้นมาอีก มีการอพยพชาวบ้านไปยังศูนย์พักพิง แต่ก็ยังมี ผู้เสียชีวิตจำนวนมาก บางส่วนเกิดจากการสูดดมแก๊สเข้าไป หลังการปะทุภูเขาไฟยังพ่นลาวาร้อน ๆ ออกมาและมีก้อนหิน ขนาดใหญ่ถล่มลงมาต่อเนื่องหลายวัน ตามด้วยน้ำท่วม ฉับพลัน ทำให้คนร่วมครึ่งล้านสูญเสียบ้านและพื้นที่ทำกิน

...

ในทางธรณีวิทยา ดินแดนมุสลิมใหญ่ของโลกอย่างอินโดนีเซียนั้นประกอบด้วยหมู่เกาะใหญ่ ๆ กว่า 6,000 เกาะ โดยเกาะที่สำคัญก็เช่น เกาะชวา สุมาตรา บาห์ลี กาลิมันตัน สุลาเวสี

หมู่เกาะเหล่านี้ตั้งอยู่บนแนวมหาสมุทรแห่งไฟที่ยังมีการแปรธรณีสัณฐานอย่างต่อเนื่อง หลายเกาะเกิดขึ้นมาจากแรงกระแทกของแผ่นทวีป หรือแรงอัดจากแผ่นเปลือกโลกที่ชนกัน หรืออาจเกิดการขยายตัวจากภูเขาไฟระเบิด ซึ่งกระบวนการทางธรณีเช่นนี้ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

หมู่เกาะของอินโดฯ ถือว่าอยู่ในแนวปะทะสำคัญ เมื่อแผ่นออสเตรเลียยังเคลื่อนที่ขึ้นไปทางเหนืออย่างช้า ๆ และแผ่นเปลือกโลกแปซิฟิกกดตัวลงไปทางใต้ และตะวันตกจนชนเข้ากับแผ่นดินใหญ่ทวีปเอเชียและออสเตรเลีย อินโดฯ จึงได้รับผลของการปะทะด้วยเหตุแผ่นดินไหวและภูเขาไฟระเบิดอยู่บ่อย ๆ

ในฐานะที่เป็นเด็กอีสานใต้ ดินแดนที่มีร่องรอยภูเขาไฟเก่าอยู่หลายแห่ง ผมค่อนข้างตื่นตาตื่นใจพอสมควรที่ได้เห็นภูเขาไฟที่ยังมีชีวิตอยู่ และพร้อมที่จะปะทุอยู่ทุกเมื่อ เพราะภูเขาไฟแถวบ้านผมนั้น ไม่ว่าจะเป็นที่เขากะโดง หรือภูพระอังคาร ซึ่งกำเนิดขึ้นมาจากการพ่นหรือหลั่งไหลของลาวาจากปล่องขึ้นมามาตามรอยแตกกว้างของเปลือกโลก เมื่อประมาณ 900,000 ปีก่อน ทุกวันนี้ภูเขาไฟเหล่านั้นล้วนถือว่าดับสนิทไปหมดแล้ว

ยืนมองภูเขาไฟที่ยังมีชีวิตอยู่ที่บันดุง ในบางความคิด ผมประหลาดนึกถึงบุรุษสำคัญบางนามของสยามในอดีต ผู้ซึ่งนิราศจากวังบางขุนพรหมไปฝั่งร่างอยู่ที่เมืองบันดุง จะว่าไปแล้ว วัฏจักรชีวิตบางคนก็อาจคล้ายภูเขาไฟลูกหนึ่ง ที่มีทั้งช่วงเวลารุ่งโรจน์ รอยรา กระทั่งมอดดับสนิท อาจโดยชะตากรรมหรือความตั้งใจก็คงไม่มีใครล่วงรู้ได้ชัดเจน แม้แต่ตัวของท่านเอง

...

บุรุษสำคัญที่ผมเอ่ยถึง คือเจ้าฟ้าองค์หนึ่งซึ่งโลดแล่นอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ของดินแดนสยามมาอย่างยิ่งใหญ่และยาวนาน พระนามเต็มของท่านคือ “สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต” พระราชโอรสพระองค์หนึ่งในรัชกาลที่ 5 ซึ่งถูกส่งไปศึกษาวิชาทหารที่อังกฤษและ

เยอรมนี ก่อนกลับมารับราชการเป็นเสนาบดีกระทรวงสำคัญร่วม 30 ปี ตลอดช่วงระยะเวลา 3 รัชกาล

ในสมัยรัชกาลที่ 7 ท่านทรงเป็นอภิรัฐมนตรี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เรียกได้ว่าท่านผู้เป็นเจ้าของวังบางขุนพรหมคือผู้ทรงอำนาจอันดับ 2 ของสยามในขณะนั้น

แต่ชีวิตอันรุ่งโรจน์ก็เดินทางมาถึงจุดเปลี่ยน ในเช้าวันที่ 24 มิถุนายน 2475 เมื่อเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยคณะผู้ก่อการฯ ได้บุกเข้าวังบางขุนพรหมเพื่อควบคุมตัวท่าน เหตุการณ์ในวันนั้นปรากฏรายละเอียดในบทความของเสมียนอารีย์ (นิตยสาร ศิลปวัฒนธรรม) ย่นย่อความได้ว่า

“ฝ่ายเจ้านายในวังบางขุนพรหม รวมทั้งข้าราชบริพาร และตำรวจราชวัลย์คนมารวมตัวกันที่พระตำหนัก จากนั้นพระประศาสน์พิทยายุทธพร้อมทหารจึงนำกำลังเข้าสู่พระตำหนัก ขณะที่คณะราษฎรฝ่ายทหารเรือได้นำกำลังปิดล้อมทางแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งอยู่ด้านหลังวังทหารเรืออีกจำนวนหนึ่งจึงขึ้นจากท่าเรือมาสมทบ”

“สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ฯ ในฉลองพระองค์ชุดบรรทม กางเกงแพรจีนและเสื้อกุยเฮง จากนั้นพระประศาสน์พิทยายุทธจึงกราบทูลให้ทรงทราบถึงเหตุการณ์ทั้งหลายที่ทำไปเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง ไม่ได้หวังมุ่งประทุษร้ายพระราชวงศ์ แต่จะขอเชิญพระองค์ไปยังพระที่นั่งอนันตสมาคมเพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยของคณะราษฎร”

“อย่างไรก็ตาม สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ มิทรงยินยอม พระประศาสน์พิทยายุทธจึงกราบทูลเชิญให้ออกมาเจรจากันที่สนามหน้าพระตำหนัก ซึ่งพระองค์ก็ทรงยินยอม กระนั้นก็ดี พระองค์ยังคงยืนกรานไม่เสด็จไปตามคำกราบทูล”

“ทันใดนั้นเอง พระยาอธิกรณ์ประกาศ กระชากร ปืนคอльт 9 ม.ม. ออกมาหมายสังหารพระประศาสน์พิทยายุทธ แต่ทหารฝ่ายคณะราษฎรคือ ร.อ.หลวงนิเทศ กลกิจ เห็นเข้าก่อนจึงขัดขวางได้ทัน ทหารคณะราษฎรคุมตัวและยึดอาวุธพระยาอธิกรณ์ประกาศได้สำเร็จ”

“การเจรจายังไม่ยุติจนเวลาล่วงเลยไปนานมากแล้ว สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ ทรงบ่นเป่ียง โดยทรงอ้างว่าจะขอเวลาไปเปลี่ยนฉลองพระองค์เสียก่อน แต่พระประศาสน์พิทยายุทธไม่ยินยอม”

“ช่วงเวลาที่เราเจอเจอตรงกันอยู่นั้น ร.ท.ขุนเรือง วีรยุทธ ทหารหนุ่มฝ่ายคณะราษฎรดันเลื้อยร่อนหรืออย่างไรมันทราบได้ เห็นว่าเวลาล่วงเลยไปนานมากแล้ว จึงยกปืนกลขึ้นเตรียมยิงแล้วหันไปทางสมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ พร้อมกับร้องออกมาว่า “ไม่ได้!”

“สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ จึงหันพระวรกายไปทางปากปืนกลนั้น ยึดพระอุระอย่างทันทาย และมีพระสุรเสียงรับสั่งอย่างกึกก้องว่า... “เอายัง ยิงซิ ยิง!”

“หลวงนิเทศกลกิจ จึงรีบรับห้ามปรามทหารหนุ่มผู้นั้น พร้อมกล่าวว่า “ทำบาปได้ไอ้ขุน” เมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ ทรงเห็นว่าต่อรองไม่สำเร็จ จึงทรงยินยอมเสด็จไปพระที่นั่งอนันตสมาคมแต่โดยดี พร้อมด้วยหม่อมเจ้าประสงศ์สม บริพัตร พระชายา”

...

ไล่ข้อความมาถึงตรงนี้ ผมรู้สึกถึงความเด็ดเดี่ยวและการยึดมั่นในศักดิ์ศรีของสมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ ซึ่งเหตุการณ์ต่อมา ประยูร ภมรมนตรี หนึ่งในแกนนำผู้ร่วมก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เล่าไว้ในหนังสือ ชีวิต 5 แผ่นดินของข้าพเจ้า ว่า

“ข้าพเจ้า (ประยูร) ได้เฝ้าสมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ เป็นครั้งสุดท้ายเมื่อเสด็จไปขึ้นรถไฟที่สถานีจิตรลดา เพื่อไปประทับที่อินโดนีเซีย กรมรถไฟให้จัดขบวนพิเศษมีรถพระที่นั่งสี่ขบวนจัดไว้ให้โดยเฉพาะ มีตำรวจสองกองร้อยกำกับไป โดยห้ามมิให้หยุดสถานีใด ๆ นอกจากเปลี่ยนหัวรถจักร”

“ข้าพเจ้าในเครื่องบิน ร.ท.มหาดเล็ก ได้ยื่นส่งเสด็จอยู่โดดเดี่ยวที่สถานีจิตรลดาในเวลา 11 น. ข้าพเจ้าให้สัญญาณเคลื่อนขบวน ทรงเอนองค์ออกมาจากหน้าต่างรับสั่งว่า ตาประยูรแล้วคงพบกันใหม่”

“ข้าพเจ้ามองตามรถพระที่นั่งจนลับตา พลาถอนใจด้วยความเศร้าหมองในโชคชะตาของบุคคลที่ผันแปรไปได้นานัปการ”

...

เหตุที่คณะผู้ก่อการฯ ต้องเชิญสมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ เสด็จออกไปยังต่างประเทศโดยเร็ว ก็เพราะเกรงว่าพระองค์ท่านจะสามารถรวบรวมอำนาจขึ้นมาได้อีก เพราะทรงเป็นผู้กุมอำนาจการปกครองไว้มากที่สุดในสยามขณะนั้น

สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ ทรงเลือกปลายทางชีวิตที่เมืองบันดุง ซึ่งถือเป็นเมืองเอกของชาวตะวันออก ชาวดัตช์เคยเรียกว่าปารีสแห่งชวา และดัตช์ได้สร้างสถาบันกรรมสไตร์ดัตช์ไว้มากมาย และถือเป็นเมืองแห่งการศึกษา มีสถานศึกษาสำคัญหลายแห่ง

วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2475 หนังสือพิมพ์ลงข่าวว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรฯ เสด็จโดยเรือโดยสารไปถึงเกาะชวา และเมืองบันดุง พระองค์ทรงใช้ชีวิตเรียบง่ายโดยการซื้อที่ดินปลูกตำหนักขึ้นมาสวมหลัง ชื่อว่าพระตำหนักประเสบันดาหาปาดิ และปันจาเรอกัน บริเวณถนนจีปากันตีและถนนลัมปิง

พระองค์ทรงใช้ชีวิตอยู่กับภาษา วรรณกรรม ดนตรี และสวนกล้วยไม้ รวม 12 ปีที่เมืองบันดุง กระทั่งสิ้นพระชนม์ด้วยพระโรคไตและพระหทัยเมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2487 สิริพระชนมายุ 62 พรรษา

...

การเดินทางไปบันดุงครั้งนั้นของผม ความตั้งใจอย่างหนึ่งก็คืออยากไปชมร่องรอยประวัติศาสตร์ของพระตำหนักทั้งสามหลังที่นั่นด้วย แต่เวลาไม่เอื้ออำนวยนัก จึงได้แต่หวังว่าจะมีโอกาสไปเยือนอีกสักครั้ง

อีกหลายวันที่บันดุง ผมไปชมพิพิธภัณฑ์ธรณีวิทยา ซึ่งนอกจากจะมีสารพัดหินและแร่ที่โดดเด่นและลึ้นแต่น่าสนใจแล้ว สิ่งที่ตั้งดูผมอีกอย่างคือแบบจำลองมนุษย์ชวา หรือกะโหลกมนุษย์โฮโมอีเรกตัส (มนุษย์เดินตัวตรง) ที่ค้นพบเป็นชิ้นแรกของโลกที่ชวากลาง

จากข้อมูลที่ผ่านตา ฟอสซิลมนุษย์ชวาถูกสำรวจพบโดยทีมงานของ เออแฌน ดูบัวส์ (ชาวดัตช์) ในปี ค.ศ. 1891 โดยมีบันทึกว่า “พบกระดูกในชั้นหินที่ไม่ถูกรบกวน ลึกลงไปจากผิวดิน กระดูกกึ่งมนุษย์เหล่านี้ประกอบด้วยกะโหลก ศีรษะ กระดูกต้นขา และฟันกราม 2 ซี่ กะโหลกศีรษะต่ำมาก มีหน้าผากแคบและลาดเอียง และมีสันกระดูกหนาอยู่เหนือเบ้าตา ขณะที่สันกระดูกทอดยาวจากกระโหลกคิ้วไปยังส่วนบนของศีรษะ มีลักษณะคล้ายกับกะโหลกของลิง”

ต่อมาในราวต้นศตวรรษที่ 20 ก็มีการค้นพบฟอสซิลซึ่งมีอายุเก่าแก่กว่าเดิม ในช่วงนั้นหลายคนเชื่อว่าชาวเป็นถิ่นกำเนิดของมนุษย์ยุคใหม่ เกือบร้อยปีต่อมามีการขุดพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณร่างเล็กบนเกาะฟลอเรส นักวิจัยทั่วโลกพากันไปที่อินโดฯ และจนถึงวันนี้ก็ยังมี

การศึกษาเรื่องวิวัฒนาการของมนุษย์ ต้นกำเนิด การอพยพ โดยที่หลายประเด็นก็ยังไม่มีความชัดเจน

...

กลับจากบ้านดงครั้งนั้น ผมนึกถึงการก่อเกิด รุ่งโรจน์ และโรยราของภูเขาไฟและอีกหลายชีวิต ทุกเรื่องราวที่ผมเล่ามาคล้ายไม่มีความสัมพันธ์หรือความข้องเกี่ยวกับโดยตรง แต่ผมกลับรู้สึกว่ ในนาฏกรรมความเป็นมนุษย์

ทุกสิ่งล้วนมีความหมายและสิ่งทั้งดงอาจไม่ใช่ชีวิตที่รุ่งโรจน์อยู่ตลอดเวลา แต่มันอาจเป็นช่วงเวลาที่มีมนุษย์ต้องเผชิญกับความโรยราและสามารถรับมือกับวัฏจักรของการมอดดับลงได้อย่างสง่างามและมีคุณค่า นั่นต่างหากที่สำคัญและตอบคำถามชีวิตได้อย่างแท้จริง

...

ปากปล่องภูเขาไฟทางบ้านปาราสู หรือภูเขาเรือกัว ภูเขาไฟที่ยังมีชีวิตอยู่ที่เมืองบ้านดง

บรรยายเรื่องหินและแร่ โดยอาจารย์ด้านธรณีวิทยาแหล่งแร่จาก Education and Training Center for Geology

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดทำเอกสารวิชาการ

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดทำเอกสารวิชาการ ได้แก่ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ และบทความวิชาการ เพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุงการจัดทำเอกสารวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากยิ่งขึ้น

- อาชีพ-ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ☐ ข้าราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม
 - ☐ ผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
- ท่านเคยอ่านหรือมีความสนใจ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ ในคอลัมน์ใดบ้าง
 - ☐ สภาวะเศรษฐกิจมหภาค
 - ☐ ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน (ข่าวในประเทศและต่างประเทศ)
 - ☐ ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ
 - ☐ การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่
 - ☐ ECON FOCUS
 - ☐ ข่าวสารการเหมืองแร่
 - ☐ อื่น ๆ ระบุ
- ท่านต้องการให้ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ และบทความวิชาการ ปรับปรุง/เพิ่มเติม เนื้อหาหรือคอลัมน์ใด.....
.....
- ท่านสนใจหรือต้องการให้จัดทำบทความและรายงานวิชาการในเรื่องใด.....
.....
.....
- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

กรุณาส่งแบบสอบถามไปที่ กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
โทรศัพท์ 0 2430 6835 ต่อ 4431
Email : econ@dpim.go.th

แบบสอบถามออนไลน์